

Y Cymedr

Yn y gemau rhagbrofol ar gyfer Ewro 2016, sgoriodd tîm pêl-droed Cymru'r nifer canlynol o goliau.

2,	0,	2,	0,	3,
1,	1,	0,	0,	2.

Pa rif fyddai orau i ddisgrifio sawl gôl sgoriodd Cymru yn ystod bob gêm? Pan rydym yn chwilio am rif o'r math yma, rydym yn chwilio am **gyfartaledd** ar gyfer y data. Mae cyfartaledd yn rif sy'n ceisio cynrychioli'r gwerth canolig neu'r gwerth nodweddiadol mewn set o ddata. Mae'r **cymedr** yn enghraifft o gyfartaledd.

Cyfrifo'r Cymedr

Er mwyn darganfod cymedr set o ddata:

- (1) Darganfyddwch **gyfanswm** yr holl werthoedd data.
- (2) **Rhannwch** efo'r nifer o werthoedd data.

Ar gyfer data goliau Cymru, cyfanswm yr holl werthoedd data fyddai

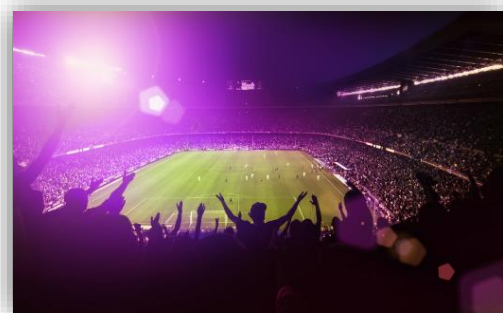
$$2 + 0 + 2 + 0 + 3 + 1 + 1 + 0 + 0 + 2 = 11.$$

Mae'n dilyn bod y cymedr yn $11 \div 10 = 1.1$. Ar gyfartaledd felly, mae Cymru'n sgorio **tua** 1 gôl pob gêm.

Ymarfer 1

Ceisiwch ddarganfod y nifer cymedrig o goliau a sgoriwyd gan bob un o'r timau canlynol yng ngemau cyntaf y tymor.

(a) Arsenal	5,	0,	2,	0,	4.
(b) Chelsea	0,	2,	1,	2,	3.
(c) Everton	2,	1,	1,	2,	0.
(ch) Lerpwl	2,	3,	0,	2,	1.
(d) Manceinion Unedig	3,	2,	3,	4,	0.
(dd) Tottenham Hotspur	2,	0,	0,	4,	1.

Ymarfer 2

Yn Ymarfer 1, gan ba dîm y mae'r nifer cymedrig **mwyaif** o goliau?

Ymarfer 3

Dyma'r nifer o goliau y gwnaeth Cymru sgorio yn ystod eu hymgyrch i gyrraedd Cwpan y Byd Qatar 2022.

1,	1,	3,	0,	2,	1,	5,	1,	2,	1
----	----	----	----	----	----	----	----	----	---

Beth oedd cymedr Cymru yn ystod y gemau hyn?

Ymarfer 4

Wrth gymhwyso ar gyfer Ewro 2020, cymedr goliau Cymru yn ystod yr 8 gêm gymhwyso oedd 1.25. Sawl gôl sgoriodd Cymru yn ystod yr 8 gêm yma?

Atebion

Ymarfer 1

(a) Arsenal $11 \div 5 = 2.2$

(ch) Lerpwl $8 \div 5 = 1.6$

(b) Chelsea $8 \div 5 = 1.6$

(d) Manceinion Unedig $12 \div 5 = 2.4$

(c) Everton $6 \div 5 = 1.2$

(dd) Tottenham Hotspur $7 \div 5 = 1.4$

Ymarfer 2

Manceinion Unedig

Ymarfer 3

$17 \div 10 = 1.7$

Ymarfer 4

$1.25 \times 8 = 10$ gôl